

**Stichting
5 broden
en 2 vissen**

**Draagt
elkanders
lasten**

Thuis

Verslag reis juni 2008

Door: Hans Trouwborsten Pieter van der Weijde

Hiertoe door U bereid, opgenomen in Uw heerlijkheid.

Introductie.

De stichting 5 broden en 2 vissen (5BR2V) houdt zich al vele jaren bezig met het lenigen van de directe materiële noden van de allerarmsten, met name zigeuners, in Roemenië.

In al onze gesprekken met relevante partijen maken we altijd onomwonden duidelijk dat onze betrokkenheid een christelijke insteek heeft daar we een opdracht van onze Hemelse Vader hebben en waarbij we tevens in relevante gevallen door laten schemeren dat het serieuze consequenties met zich mee zal brengen indien er aan het christelijke karakter van de hulpverlening wordt getornd. Helaas hebben we ook ditmaal deze consequenties weer gestalte moeten geven.

Reizen worden in principe altijd uit privé middelen betaald waardoor wat dat betreft geen enkel beroep gedaan behoeft te worden op de financiële middelen van 5BR2V. Er is feitelijk geen overhead en al uw giften komen dus voor 100% ten goede aan de doelgroepen in Roemenië.

Deze reis hebben Pieter en Hans nu samen gemaakt, daar Kees vanwege zijn ziekte de reizen naar Roemenië moest stopzetten. Wel hebben we intensief telefonisch contact gehad, met name bij het nemen van belangrijke beslissingen. Twee weken na onze terugkomst is Kees plotseling in zijn slaap overleden. Onze Opdrachtgever heeft hem thuisgehaald. Hoe vaak hebben we het er met zijn drieën niet over gehad, soms met schroom, soms zeer nadrukkelijk, hoe het zou zijn om thuis te komen. Kees is ons voor gegaan, God heeft hem verder lijden bespaard en hij hoeft nooit meer te vechten. Daarover verheugen we ons. Tegelijkertijd is er het gemis van een goede vriend en onze gedachten gaan uit naar zijn vrouw Truus en allen die hem lief waren.

Ook deze reis kenmerkte zich weer regelmatig door heftige ervaringen. Zonder Kees in Roemenië was sowieso al vreemd. Hoe kan het toch dat Roemenië altijd weer zo'n pijn veroorzaakt? Zelfs als je er aan gewend bent om voortdurend de hele wereld over te reizen voel je je in Roemenië veel meer een bevoorrechte vreemdeling dan elders het geval is. Heeft dit met onze opdracht hier te maken? Of lopen we misschien telkens weer tegen onszelf op? We hebben gevoelsmatig zo veel macht en invloed hier en toch is wat we doen niet meer dan een druppel op een gloeiende plaat. Doen we wel genoeg? We zijn zo rijk en bevoorrecht ten opzichte van de mensen hier, kunnen we er nog niet een schepje bovenop doen? Ach kom, zo houden we ons voor, wij doen tenminste iets. Je kunt je niet alle problemen aantrekken. Als we het zat zijn zoeken we een goed restaurant op om weer een beetje tot onszelf te komen of we gaan gewoon naar huis. Wij gaan in en uit en vinden weide. Maar de gemiddelde Roemeen kan dit niet.

Dit bleek weer eens toen we een jonge vrouw belden uit de kerkelijke gemeente die we altijd bezoeken als we in Roemenië zijn. Ze was naar Engeland gegaan om werk te zoeken. Na ruim twee maanden in Engeland was al haar geld op, had ze nog steeds geen werk gevonden en was ze volledig afhankelijk geworden van de liefdadigheid van derden. Stom natuurlijk, en gevaarlijk ook voor een jonge vrouw alleen. Maar waarom oordelen wij zo hard als iemand aan haar misère tracht te ontsnappen? Het had één van onze dochters kunnen zijn. Haar vader heeft echter niet de mogelijkheid om snel voor geld voor haar terugreis te zorgen zoals wij voor onze dochter zouden doen! Waarom hij niet en wij wel?

Jezus zegt: (Johannes 10:9) *Ik ben de Deur; indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan, en weide vinden.*

Natuurlijk doelt onze Heer hier niet primair op materiële zaken. Maar als we dit steeds aan onze broeders en zusters in Roemenië voorhouden, hebben we dan ook niet de opdracht om in dit geval voor tickets te zorgen? Echter ook dit kost weer veel tijd. Tijd die ten koste gaat van de tijd die we met onze eigen gezinnen kunnen doorbrengen. Doen we misschien eerder te veel in plaats van te weinig?

In Roemenië zegt vrijwel iedereen christen te zijn. In veel gevallen blijkt dit echter helaas niet uit de zorg voor elkaar (hoewel we gelukkig ook positieve uitzonderingen mogen ervaren). We moeten voortdurend op onze hoede zijn, bijna iedereen in Roemenie probeert je te belazeren en dit heeft ons voorzichtig gemaakt. Het meeste geld waar we mee werken is niet van ons en derhalve zijn we streng.

Anderzijds proberen we ook goed te doen en niet om te zien. Genoeg hierover in deze inleiding waarin we proberen een indruk te geven van het voortdurende gevecht om een balans te vinden.

De reis stond in het teken van:

- de verkenning van de mogelijke toekomst van de Curcubeu school daar Roemenië sinds kort een EEG lid is,
- het project vervolgonderwijs voor geselecteerde kinderen,
- het project gezinnen voor gezinnen (hulp aan arme families)
- het door de klusgroep van het Albeda college uitgevoerde project voor een gemeenschapsruimte voor de kerk
- een verkenning van een nadere samenwerking met CE-Union in projecten die gericht zijn op zelfredzaamheid

CE Union staat voor Christian Endeavour Union en draagt de volgende principes uit; Christus belijden, loyaliteit en dienstbaarheid aan de Christus en gemeenschap met Zijn kerk. Sinds 1991 geven zij daar gestalte aan door verschillende diaconale projecten, gericht op zelfredzaamheid en een beroep doende op de eigen verantwoordelijkheid van mensen. Op een avond in de Rehobothkerk op 3 september hopen zij hier zelf wat meer over te vertellen.

Vrijdag 6 juni

's morgens om 6.30 uur werden we per auto weggebracht naar Rotterdam CS vanwaar we met de trein naar Schiphol afreisden. Op Schiphol gingen onze wegen uiteen: Pieter met bestemming Boekarest waar hij nog een andere klus had en Hans met bestemming Boedapest. Na een haastige overstap in Boedapest naar Tirgu Mures kwam Hans om 15.00 uur lokale tijd aan op de luchthaven van Tirgu Mures. Een uurtje later aangekomen in het gastvrije CE-house, was er tijd om verdere voorbereidingen te treffen. 's Avonds om 21.30 uur arriveerde Pieter met de taxi vanuit Boekarest.

Zaterdag 7 juni

Na een goed ontbijt in het CE-house hebben we pastor Antal Horvath van de zigeunerkerk van de koude vallei, bezocht. Zijn zoon, een jongvolwassene, vertaalde voor ons. We hebben de volgende onderwerpen besproken;

- de situatie rond kerst ten aanzien van 600 door ons geleverde voedselpakketten waarvan we in strijd met de afspraken en ondanks herhaalde verzoeken niets meer hebben vernomen
- het gebrek aan zichtbare samenwerking van zijn kant met het bestuur van de Curcubeu school. Ondanks de uitnodiging om in het bestuur plaats te nemen heeft hij zich daar nog nimmer vertoond.
- zijn opstelling tegenover 5BR2V die de zigeunerkerk recent nog weer geholpen heeft met een orgel.

De kern van het gesprek was of hij nu echt wil samenwerken of niet en zo ja, waarom horen we alleen iets wanneer er iets nodig is en wordt er daarna geen enkele terugmelding gegeven, ook niet als we er meerdere malen naar vragen?

Zo hebben we ook stilgestaan bij het volledig ontbreken van samenwerking van zijn kant in het project "werk met onderwijs" om 8 kinderen succesvol door het voortgezet onderwijs te loodsen. Samengevat kwam het erop neer dat de pastor het te druk had om extra taken op zich te nemen daar hij ook voor zijn gezin moet zorgen. Hij deelde ons mee dat hij van een kleine WAO-uitkering moet leven. Naast pastor is hij bovendien betrokken bij de behartiging van de zigeuner belangen. Op de vraag of niet één van zijn ouderlingen de job kan doen krijgen we als antwoord dat die niet echt te vertrouwen zijn. Daar ook het gezin van een pastor moet eten willen we hem wel tegemoet komen door hem een kleine financiële bijdrage aan te bieden voor het waar nodig begeleiden van de kinderen en hun ouders als een soort parttime job van minder dan 8 uur per week. In principe zou de school alle onderwijstechnische zaken voor haar rekening nemen en zou Horvath alleen bij problemen met de kinderen en/of hun ouders in actie komen.

Het financiële uitgangspunt was doorslaggevend voor hem om toch te besluiten de acht kinderen en hun ouders te motiveren om de lessen bij te wonen en deze activiteit in te passen in zijn werkzaamheden. We spraken af dit de komende maandag met het schoolbestuur van Curcubeu te bespreken en moedigden hem nogmaals aan om ook te komen en zijn stem in het bestuur te laten horen. Bij goedkeuring door het schoolbestuur zouden de afspraken in een contract, opgesteld door onze advocate Csilla worden uitgewerkt waarna ondertekening de woensdag hierop in Horvath's huis zou plaatsvinden.

Met betrekking tot het ontbreken van berichtgeving m.b.t. de 600 voedselpakketten is er naar Horvath's zeggen een misverstand daar er wel foto's zijn van het uitdelen van de pakketten. Deze zouden ook verstuurd zijn. Na enig doorvragen bleek er ook wel degelijk een lijst van families beschikbaar te zijn welke de pakketten gekregen hebben. Men gaf echter aan dat er in de lijst, aangeleverd door de verantwoordelijke zigeuner Tibi, fouten zaten met dubbele namen en dat er geen rekening is gehouden met wie echt voedselhulp nodig had en- wie niet.

Daar Tibi, die namens de autoriteiten verantwoordelijk is voor de leefomgeving van Valea Rece, niet langer lid is van de zigeunerkerk van de koude vallei, hebben de pastor en zijn zoon het voornemen om zelf lijsten samen te stellen waarbij mensen van de kerk en de echte armen prioriteit krijgen. De zoon, die een betrekking heeft bij de politie met een toezichthoudende taak binnen Valea Rece, heeft toegang tot de gegevens van de gemeente t.a.v. de bewoners van Valea Rece (inclusief de registratie van hun eventuele contacten met de politie). Hij kan eenvoudig een lijst met namen samenstellen (waarbij allerlei persoonlijke gegevens zijn weggelaten) welke hij vooraf aan ons beschikbaar wil stellen (hetgeen in december 2007 nooit gedaan is ondanks onze herhaalde verzoeken). Tevens wil hij dan m.b.v. persoonlijk getekende bonnen en de samengestelde lijst de distributie gaan controleren.

Daar hij de data en foto's van de uitdeling van voedselpakketten op zijn kantoor heeft, nodigt hij ons uit om met hem naar zijn kantoor te gaan zodat we de foto's mee kunnen nemen en tegelijkertijd kunnen zien dat e-mails wel degelijk verstuurd zijn. De zoon heeft wel een auto maar geen rijbewijs. Dit is geen probleem daar zijn zwager als chauffeur fungeert. Hij blijkt gehuisvest te zijn op een afgesloten terrein in een soort kelder, dat vroeger onderdeel was van een militair complex, net achter het centrum van Tirgu Mures. Hij gaf ons inzicht in zijn mogelijkheden om lijsten samen te stellen en liet ons zijn e-mails zien. Hij kon wel de ons bekende e-mails met hulpvragen laten zien maar e-mails met foto's en/of andere vormen van rapportage waren niet aanwezig. We lieten het maar zo en kopieerden de circa 20 fotos's van hem.

Zondag 8 juni

Zondagmorgen bezoeken we zoals gewoonlijk de kerk van Barabas en 's middags, na door Barabas uitgenodigd te zijn om bij hem te komen eten; de zigeunerkerk in de koude vallei.

Hans spreekt een woord over Jona 3: Hij is rechtvaardig én barmhartig; Hij neemt de wet en onze daden serieus en Hij is barmhartig wanneer wij ons bekeren (afkeren) van onze kwade werken.

Pieter: spreekt over Matheus 5; "en leidt ons niet in verzoeking"; een passage die velen misverstaan alsof God ons in verleiding zou brengen om verkeerde dingen te doen.

Terwijl we naar de kerk lopen blijkt er tot onze verbazing een villawijk te zijn verrezen, pal naast de krotten van de koude vallei, wel maakt een diepe gracht scheiding tussen arm en rijk.

In de zigeunerkerk valt het ons op dat er deze keer zo weinig mensen zijn terwijl deze voorheen altijd stampvol zat. Het door ons geleverde nieuwe orgel staat inderdaad voor in de kerk maar ouderlingen waren geheel afwezig. Blijkbaar gaat het hier plotseling niet erg goed. Het fijne komen we niet te weten behalve dan dat Horvath de (afwezige) ouderlingen als onbetrouwbaar bestempeld. Op Horvat's verzoek fungeert Pieter dan maar als ouderling. We zien ook een aantal nieuwe gezichten in de kerk van mensen die duidelijk niet uit de koude vallei komen. We vertellen wederom publiekelijk dat we niet gekomen zijn om de baas te spelen maar omdat we een opdracht hebben om te helpen. Dit resulteerde na de dienst direct in een hulpvraag van een van de nieuwelingen die geld wilde hebben voor balken om zijn huis af te bouwen. Bij navraag bleek de man echter absoluut niet tot de allerarmsten te behoren en we wezen zijn hulpvraag daarom af. Hij is ons meer dan een kilometer achternagelopen. Alsmear bedelend en zeurend dat broeders elkaar toch zouden moeten helpen met balken, onze uiteindelijk geïrriteerde suggestie dat hij die dan maar uit zijn eigen ogen moest halen, negerend.

Maandag 9 juni; bezoek Curcubeu school

Inmiddels gewoontegetrouw gaan we te voet naar de school, alwaar we om 11.00 uur een bestuursvergadering hebben. Op ons verzoek zijn ook functionarissen van de overheid uitgenodigd om met name te spreken over de toekomstige status van de school. Dit vanwege het feit dat Roemenië een EEG-land is geworden waarbinnen het recht van onderwijs geldt waarin de overheid dient te voorzien. Naast de reguliere bestuursleden, waren de directrice van de sociale dienst van Tirgu Mures met twee medewerkers en drie functionarissen van de schoolinspectie aanwezig.

Functioneren school

De overheidsdienaren waren vol lof over de school die als project al meer dan 10 jaar succesvol functioneert wat volgens hen een zeldzaamheid is. Er zijn wel meerdere projecten geweest maar die functioneerden na enkele jaren geen van allen meer. We hebben aangegeven dat we ons op lange termijn, dus niet direct, zullen terugtrekken als financier daar de financiering van onderwijs binnen de EEG een overheidstaak is. Op onze vraag hoe men de toekomstige status en financiering van Curcubeu ziet, kregen wij te horen dat de financiële bijdrage door de overheid elk jaar is verhoogd en dat die trend zal worden voortgezet. We hebben toegezegd onze jaarlijkse bijdrage te continueren, maar niet meer jaarlijks te verhogen (behoudens voor ontplooiing van nieuwe onderwijsactiviteiten).

Tevens onderstrepen we het belang dat visie wordt ontwikkeld hoe de overgang van particulier- naar publiek gefinancierd onderwijs vorm moet worden gegeven. Daartoe zal door Curcubeu de samenstelling en hoogte van de in de overheidsbudgetten ontbrekende bedragen in beeld worden gebracht.

Van onze kant onderstrepen we nogmaals dat onze hulpverlening een christelijke insteek heeft, dat we een Opdrachtgever hebben die de wereld zo lief heeft gehad dat Hij Zijn eniggeboren Zoon heeft geschonken en dat die boodschap van Gods liefde voor mensen in al onze handelingen moet doorklinken, ook waar het de school betreft.

De dames van de schoolinspectie geven aan dat de school vanwege haar langdurig succesvol functioneren in aanmerking kan komen voor een andere status, zodat dan ook de wijze van financiering anders geregeld is. Op dit moment functioneert de school als een project (soort dépendance) van een staatsschool, waardoor alleen middelen die het onderwijs direct raken zoals reguliere onderwijzers en leermiddelen van overheidswege gefinancierd worden. Functies en middelen van organisatorische aard en/of ter compensatie van sociale achterstand van de zigeuner kinderen evenals ook huisvestingskosten moeten dan via andere bronnen dan het overheidsbudget voor onderwijs gefinancierd worden. Delen daarvan worden nu gefinancierd door de sociale dienst, de Nederlandse stichting ROKI en 5BR2V die ook het schoolgebouw en de grond om niet ter beschikking stelt.

Project werk met onderwijs

Verder brengen we het project voor vervolgonderwijs onder de aandacht dat vorig jaar feitelijk mislukt is doordat geen goede samenwerking mogelijk was tussen de leiders van de koude vallei, Curcubeu en

de betrokken scholen voor voortgezet onderwijs. Er was een bedreigende opstelling naar Erszabet (het schoolhoofd) van ouders waarvan kinderen niet geselecteerd waren. We maken duidelijk wat de positie is van pastor Horvath zoals we dat afgelopen zaterdag met hem besproken hebben. Hoewel er scepsis is (ook) vanuit de overheidsfunctionarissen, zijn allen bereid hem nog een keer een kans te geven.

De schoolinspectie is bereid om een extra leerkracht ter beschikking te stellen voor huiswerkbegeleiding in het schoolgebouw van Curcubeu. Tevens is zij bereid om met betrokken schoolhoofden te spreken zodat de leerlingen vanuit de scholen naar Curcubeu worden gestuurd voor huiswerkbegeleiding en Curcubeu een ingang heeft voor nadere contacten. Curcubeu is bereid ruimte ter beschikking te stellen en het één en ander te coördineren. Dit betreft bijvoorbeeld het opstellen van contracten met de leerlingen en hun ouders, het opstellen van een budget en de controle op het bijwonen van de huiswerkbegeleiding alsmede het monitoren van resultaten. Het contract met de kinderen en hun ouders zal zo opgesteld worden dat zij de gelegenheid krijgen om aanvullend onderwijs te volgen om niet, zonder te refereren aan mogelijke persoonlijke (geldelijke) voordelen. Hierdoor zal een bedreigende opstelling van ouders waarschijnlijk minder voorkomen daar er geen direct gewin is. Tevens zal duidelijk worden gemaakt dat de gelegenheid voor vervolgonderwijs openstaat voor een ieder die de basisopleiding met succes heeft doorlopen. Erszabet zal nagaan welke van de ca 12 leerlingen in de laatste jaargang van de basisopleiding in aanmerking komen om door te stromen naar het volgende niveau. Aldus staan nu alle seinen op groen zodat we de zaak verder kunnen afhandelen met pastor Horvath. Daar er een nauwe samenwerking is vereist tussen Curcubeu en pastor Horvath en er geen misverstand mag bestaan over de rolverdeling nodigen we Erszabet uit om a.s. woensdag met ons mee te gaan naar pastor Horvath.

Vakantie, culturele uitstapjes voor de kinderen en het naaiproject

De school is begonnen met een cultureel project om de leerlingen met zang en dans meer besef van hun eigen cultuur bij te brengen en om op deze manier ook hun gevoel van eigenwaarde en zelfvertrouwen te vergroten. Vanuit het naaiproject wordt niet alleen traditionele kleding voor de verkoop gemaakt, maar ook voor deze doeleinden. Eén en ander heeft ertoe geleid dat de kinderen hun vaardigheden in de nabije omgeving van Tirgu Mures publiekelijk mogen presenteren. Met name het vervoer van de kinderen naar dergelijke evenementen is echter vrij kostbaar hoewel uit de opbrengst van de verkoop van de gemaakte kleding al een deel van de extra kosten die dit met zich meebrengt kan worden betaald. De school wil graag één maal per schoolmaand een dergelijk evenement laten plaatsvinden en vraagt hiervoor onze steun.

Daarnaast wil men graag een dagje uit met de kinderen. Een week op kamp zoals vorig jaar is niet gepland. De directrice van de sociale dienst merkt op dat de overheid busjes ter beschikking zou kunnen stellen, mits van te voren gepland. Na raming van de kosten zeggen we € 1.000 toe voor ondersteuning van bovenstaande activiteiten.

Budget 2008

Het budget plan 2008 wordt besproken. Het totale budget, exclusief het onroerend goed dat om niet door 5BR2V ter beschikking wordt gesteld bedraagt voor 2008 ca € 57.000 (was € 49.000 in 2007) waarvan ca € 9.000,- (€ 12.000 in 2007) komt van betrokken stichtingen en andere private donaties.

Het budget wordt aangepast conform de afspraak: 5BR2V draagt € 6.000 bij in de algemene exploitatie, € 450 specifiek voor de riolering en € 1.000 specifiek voor excursies, samen € 7.450 (€ 7.850 in 2007).

Dinsdag 10 juni ; Torba

Vandaag brengen we een bezoek aan het dorpje Torba waar we een drietal zeer arme families ondersteunen. Tevens willen we graag met eigen ogen het project zien wat de jongeren van het Albeda college onder leiding van Sjako Kaan, Floor Berkhout en Han Lindhout hebben gedaan. De jongeren hebben prachtig werk geleverd. Hoewel nog niet helemaal klaar heeft de kerk nu de beschikking over een kleine gemeenschapsruimte. Ze hopen U hierover meer te vertellen tijdens een avond in de Rehobothkerk op 3 september.

Gabriela Lakatos van CE-Union bezoekt met ons twee van de drie gezinnen in Torba die door ons worden ondersteund. Het derde gezin bezoeken we niet. Gabriela vertelt ons dat hulp hier naar haar

mening niet meer zo nodig is omdat deze familie het afgelopen jaar door onze hulp net het zetje gekregen heeft dat nodig was om ze er weer bovenop te helpen. Ze kunnen zichzelf nu weer redden met hun kleine door ons gesponsorde veestapel en stal. Gabriela vraagt onze goedkeuring om de hulp te verschuiven naar een andere familie die de hulp nu veel harder nodig heeft en die ook hierdoor een goede kans zou krijgen weer zelfredzaam te worden.

Oppervlakkig gezien komt Torba ons voor als een paradijs. Een liefvallig groen heuvellandschap met veel bos en zo veel fruitbomen dat dit te veel moet zijn voor de lokale consumptie in een zo dun bevolkt gebied. De kleigrond lijkt erg vruchtbaar te zijn. Gabriela vertelt ons dat de groenten die uit Torba komen inderdaad dankzij de vruchtbare grond en het aangename klimaat groter zijn en sneller groeien dan elders. Er is echter nauwelijks infrastructuur en het land wordt alleen bebouwd voor eigen gebruik daar verkoop niet lonend of niet ontwikkeld is. Van de grote overtollige hoeveelheden fruit wordt dan maar Palinka (een soort jenever) gestookt voor eigen gebruik. Het wordt ons overal aangeboden maar daar ons in het verleden al eens gebleken is dat dit soort dingen tot onverwacht sterke neveneffecten kunnen leiden, slaan we overal beleefd af.

Gabriela stelt ons voor aan de nieuwe familie die naar haar zeggen in aanmerking komt voor hulp. Ze leven in een armoedig huisje maar als we vragen of we buiten een paar foto's mogen maken willen ze zich eerst even verkleeden voordat ze op de foto gaan. Ondanks hun armoede hebben ze besloten om nog een meisje te adopteren van een familielid dat hier niet zelf voor kan zorgen. Ze maken een erg sympathieke en betrouwbare indruk op ons. Echter, aan hun ogen kunnen we zien dat het leven hier erg hard is. De man heeft vorig jaar wat kunnen verdienen en dit geld geïnvesteerd in twee paardjes en een paar landbouwwerktuigen. Hij probeert zich zo aan een paar lokale boeren te verhuren. Echter, meestal krijgt hij niet de afgesproken 10 Lei (2,75 €) voor een dag werken maar Palinka. Hier kan hij zijn gezin uiteraard niet mee voeden en de verleiding om af en toe de ellende te vergeten door eens stevig aan Bachus te offeren wordt hierdoor wel groot. Overigens is ook in Roemenie € 2,75 per dag wel erg weinig. Hij staat echter helemaal onder aan de feodale ladder, wat we aan zijn houding wel kunnen merken. Ook de christelijke boeren die hem af en toe werk geven buiten hem naar onze mening eigenlijk verschrikkelijk uit. Betaald werk voor deze mensen die willen werken zou een uitkomst zijn.

We houden telefonisch ruggespraak met Kees in Nederland en besluiten de familie niet alleen via Gabriela te ondersteunen met voedselpakketten maar ook om de man een parttime job aan te bieden waardoor hij ook wat geld in zijn zak krijgt. De kerk heeft acht hectare land waarmee niets gedaan wordt en aangezien hij de middelen en de spierkracht heeft om hier iets mee te doen zal dit zijn taak worden voor de komende zes maanden waarin we dit willen uitproberen.

Tevens kan hij dan behulpzaam zijn om de laatste hand te leggen aan het project van de jongeren van het Albeda collega en de grond rondom het gemeenschapsgebouw egaliseren en vrij maken van bouwresten en obstakels.

Op de terugweg komen we langs een stuk land waar enkele mensen uit Torba aan het hooien zijn op een manier die in Nederland al lang is uitgestorven. Er heerst nabuurplicht in Torba en alle burens zijn verplicht te helpen indien een van de burens een grote (oogst)klus heeft.

In dit geval betreft dit het hooiland van de burgemeester van drie kleine dorpjes, waaronder Torba. Hij is zelf driftig bezig met het opsteken van het hooi terwijl een paar oudere buurvrouwen hem hiermee helpen. Een jonge buurvrouw is met paard en wagen bezig om het hooi bij elkaar te vegen. We hebben een gesprek met de burgemeester die volgens Gabriela een echte burgervader is die werkelijk om zijn mensen geeft. Ook op ons maakt hij een goede indruk. Hij is gedetailleerd op de hoogte van ons werk en ziet waar de echte problemen in zijn dorpjes liggen; geen betaald werk en geen mogelijkheid dit te creëren. Naar onze mening slaat hij de spijker op zijn kop als hij stelt dat bijvoorbeeld de komst van kleinschalige industrie of toerisme een zegen voor de mensen in dit wondermooie gebied zou kunnen zijn daar 90% van de mensen hier geen betaald werk heeft. Hij biedt ons een paar huizen te koop aan (niet van hemzelf maar van dorpelingen) daar hij hoopt dat de komst van zelfs weinig toeristen al een verschil voor dit gebied zou kunnen maken. Uiteindelijk vraagt hij of wij nog boeren in Nederland weten die interesse hebben om in dit vruchtbare gebied te beginnen. Hij biedt zelfs aan om 200 Hectare voorlopig om niet ter beschikking te stellen indien een Hollandse boer hier koeien op zou willen laten lopen. We hebben totaal geen verstand van landbouw en veeteelt maar beloven hem hierover na te denken. We hebben zeker ideeën die we de komende tijd uit hopen te werken.

's Avonds in een goed restaurant gezeten zien we een ijsje op de menukaart staan wat 12 Lei moet kosten. Ach waarom ook niet. Tot we ons realiseren dat dit meer is dan de man in Torba per dag verdient. Ineens hebben we geen trek meer.

Woensdag 10 juni

Gesprek met de bestuursleden Szabo Istvan en Halmen Istvan van CE-Union

CE begint uitsluitend aan projecten wanneer de continuïteit min of meer gewaarborgd is, een projectleider aanwezig is, de hulpvrager ingeschakeld wil worden bij het project en indien de partners handelen vanuit een christelijke visie.

Een probleem bij CE is de kadervorming; er zijn te weinig leiders aldus de twee Istvans. Tevens is CE op zoek naar mensen die aan fondsenwerving kunnen doen en naar personen die voor drie maanden of meer vrijwilligerswerk of een stage kunnen doen. CE zal ons hiertoe taakbeschrijvingen opsturen in de hoop dat er in Nederland bijvoorbeeld enkele HBO afstudeerders gevonden kunnen worden die tijdelijk in Roemenië vrijwilligerswerk zouden willen doen.

We hebben het CE bestuur samen met Gabriela Lakatos geïnformeerd met betrekking tot het stoppen van de hulp aan één gezin in Torba en het verschuiven naar het andere gezin en het aanbieden van een parttime baan aan de vader. Ze gaan hiermee akkoord en zullen de praktische organisatie hiervan op zich nemen terwijl wij toezeggen tijdig voor de benodigde financiën te zorgen.

We worden door CE geïnformeerd over een project leren en werken in samenwerking met christelijke werkgevers. Dit project staat in principe ook open voor schoolverlaters van de Curcubeu school van 16 jaar en ouder. Het is echter niet zeker of dit project nog lang kan bestaan daar nog voor slechts één jaar financiële middelen beschikbaar zijn via een Duitse stichting die hiertoe 11.000 € per jaar bijdraagt.

Tevens bespreken we het CE-project "child abandonment prevention" dat zich ten doel stelt om zoveel mogelijk hulp te bieden daar waar kinderen door hun ouders verlaten dreigen te worden vanwege slechte (met name ook materiële) levensomstandigheden. Het budget hiervoor bedraagt 9000 € per jaar voor vijf families. CE belooft ons de begrotingen voor beide projecten op te sturen evenals de begrotingen voor de vijf families die al door door 5BR2V ondersteund worden. Inzicht in de begrotingen geeft de mogelijkheid om te plannen en in eventueel zeer schrijnende gevallen financieel bij te springen.

In de begrotingen wordt tevens een bedrag opgenomen voor schoolreisjes van de kinderen. Indien hiervoor geen financiële middelen beschikbaar zouden zijn bij CE zeggen we toe dat wij de kosten hiervoor voor onze rekening zullen nemen.

Van 31 augustus tot 9 september hoopt Szabo Istvan in Nederland te zijn en we hebben hem uitgenodigd om op woensdag 3 september een presentatie van het werk van CE te verzorgen tijdens de gemeente-avond in de Rehoboth kerk.

Contract met Pastor Horvath

's Middags zijn we eerst lopend naar de school gegaan om ons gesprek met Horvath voor te bereiden met Erszabet die gedeeltelijk bij het gesprek aanwezig zou zijn. Hoewel onze advocate Csilla nog niet gearriveerd was, zijn Erszabet en Hans vast naar Horvath gegaan, ca 500m verderop. Pieter bleef buiten aan de rand van de koude vallei Csilla opwachten terwijl Erszabet en Hans vast pastor Horvath en zijn zoon begroetten.

We vertelden Horvath dat alle seinen op groen staan, daar de schoolinspectie een extra docent voor huiswerkbegeleiding ter beschikking stelt en dat Curcubeu bereid is om het project te coördineren. Horvath zou dan de stimulatie van kinderen en ouders ter hand moeten nemen zoals afgesproken. Verdere uitwerking zal plaats vinden wanneer Pieter met Scilla is gearriveerd. Ondertussen vertelt Erszabet hoe zij handelt wanneer kinderen wegblijven van school: ze neemt contact op met de ouders, vraagt naar de reden en zonodig dreigt ze met het doen van aangifte wat als gevolg zou kunnen hebben dat de ouders gekort worden op hun uitkering. Erszabet en Horvath bespreken een paar gevallen en melden dat hun onderlinge samenwerking absoluut geen probleem is. Even later is ook Csilla met Pieter aangeschoven en wordt de rolverdeling precies uitgelegd. Afgesproken wordt dat het project met ingang van 1 september zal starten en dat een officiële happening zal plaatsvinden bij de ondertekening van de contracten. Nadat partijen met alle details akkoord gaan, verlaat Erszabet de vergadering, daar nu het contract tussen 5BR2V en Horvath zal worden uitgewerkt. Pieter verwoordt ons voorstel hetgeen een parttime baan van maximaal een dag per week behelst met een bijbehorend salaris voor deze dag wat overeenkomt met een vijfde van een modaal Roemeens salaris. De uitwerking moet zodanig zijn dat deze belastingvriendelijk is; een taak voor Csilla.

Ons voorstel wordt geweigerd daar Horvath een fulltime job verwacht die bovengemiddeld betaalt. Onze advocate - een niet-christen! - wijst hem erop dat dit werk samenvalt met zijn reguliere functie als leider van de gemeenschap en zijn werk als pastor en dat dit hem dus weinig extra tijd zal vergen. Tevens houdt zij hem voor dat hij een volledige dag per week tegen een modaal salaris niveau uitbetaald zal krijgen. Horvath stelt echter een dergelijke tegemoetkoming als beledigend te ervaren daar dit naar zijn mening een zakgeld en geen salaris is. We stellen dat het meer dan redelijk is wat we aanbieden en dat we dit ook bij de voorbesprekingen al hebben laten doorschemeren. Wat ons betreft is dit ook absoluut niet verder onderhandelbaar waarover ook Kees na ruggespraak dezelfde mening was toegedaan. Horvath blijft bij zijn standpunt waarbij hij meedeelt dat hij ook zonder geld wel bereid is te helpen. We hebben hier zo onze gedachten over gezien de historie en stellen dat we het erg jammer vinden dat hij niet wil meewerken. Wij beschouwen de vergadering hiermee als gesloten en vertrekken.

In onze evaluatie van het gesprek en van de voorgeschiedenis in de relatie met Horvath;

- zijn brief met laster in 2007 die niet voor ons bedoeld zou zijn hoewel direct aan ons geadresseerd
 - wel continu giften verwachten maar nimmer samenwerken,
 - de ondeugdelijke organisatie van de kerstpakketten gedurende 2 achtereenvolgende jaren
 - er een puinhoop van maken en anderen daarvoor verantwoordelijk houden,
 - zijn continue indirecte weigering om zijn plaats als bestuurslid in Curcubeu in te nemen
- besluiten we deze relatie voorlopig te beëindigen daar zijn drijfveer nu feitelijk aan het licht is gekomen: niet het belang van zijn mensen staat voorop maar zijn persoonlijk gewin, hetzij in geld of in aanzien. Tevens besluiten we de autoriteiten, de directrice van de sociale dienst en de onderwijsinspectie in te lichten omtrent de ontstane situatie wat we direct na thuiskomst ook per brief hebben gedaan met kopie aan Horvath. Wel stellen we nadrukkelijk dat de deur wat ons betreft niet definitief gesloten is maar dat er wel acties van zijn kant verwacht worden voor we deze weer willen openen.

Verder besluiten we het project te blijven steunen indien Curcubeu en de onderwijsinspectie het zien zitten om de activiteit te starten zonder medewerking van Horvath.

Maria's huis

We vragen Csilla naar de status van de affaire met het huis van Maria dat zij dreigt kwijt te raken hoewel de betalingen zijn gedaan. Het probleem zit in het contract en in de bewijslast van contant gedane betalingen. Het aanbod van de erflaters van de voormalige eigenares met wie de koop is gesloten, waarover we U in een vorige nieuwsbrief hebben bericht, is na ons vertrek in oktober 2007 weer ingetrokken. Er is al weer een zitting van de rechtbank geweest en er komt er spoedig weer één.

Volgens Csilla heeft Maria dringend hulp nodig daar de huidige eigenaren die het gezin eruit willen zetten puur slecht zijn. Csilla omschrijft de erflaters, die zij in een heel andere zaak is tegengekomen, als “evil men”. Gelukkig is er een getuige opgedoken die aanwezig was toen de inmiddels overleden eigenaresse bevestigd heeft dat alle betalingen zijn voldaan. De kans neemt dus toe dat het gezin de zaak gaat winnen. We spreken af dat we het benodigde procesgeld en Scilla’s inspanningen zullen betalen, onder de conditie dat die kosten terugbetaald zullen worden indien het gezin de rechtzaak wint.

Rapportage

Terug op school neemt Hans samen met de administrateur van de school; Czaki Istvan, de financiële rapportage door en de wijze waarop deze tot stand komt. Een wordt een procedure overeengekomen die vanaf 1 januari 2008 met terugwerkende kracht zal worden toegepast. Tevens wordt de begroting van 2008 aangepast aan de eerder gemaakte afspraken. Czaki zal ons de relevante stukken nasturen. Tevens spreken we met Csilla af dat zij de jaarstukken van 5BR2V Romania zal deponeren bij de autoriteiten.

Terugblik

Het was een veel bewogen reis waarop we terugkijken, niet in de laatste plaats omdat Kees vanwege zijn ziekte niet de kracht meer heeft gehad om deze reis mee te maken. Wel hebben we gelukkig veelvuldig telefonisch contact gehad. Helaas waren dit ook de laatste contacten die we hier met hem hebben gehad. Een bewogen reis ook vanwege de gebeurtenissen en de mensen die ons pad kruisten. Terugkomend op het in de inleiding aangeroerde voortdurende gevecht om balans te vinden in ons leven mogen we stellen telkens weer de moed te vinden om door te gaan met de ons gegeven opdracht, hoewel we die we eerlijk gezegd ook wel eens zat zijn. Denkend echter aan wat onze Opdrachtgever Kees en ons gegeven heeft in tegenstelling tot zoveel Roemenen geeft ons dit ook veel vreugde. Tegelijkertijd realiseren we ons dat dit werk alleen mogelijk is wanneer u ons steunt. Daarom durven we keer op keer een beroep op U te doen.

Financiële verantwoording

Uitgaven 2007	reizen 2007			€	€	€
	Algemeen	mei	oktober	2007	2006	2005
				Totaal		
Vervoerskosten				0	4.468	5.259
Transport OEZ	853	66	143	1.062	1.479	941
Verblijfkosten				0	6.291	5.822
Eigen bijdrage deelnemers				0	-12.567	-8.778
Drukwerk/postzegels/algemeen	81			81	21	225
Bankkosten	394			394	365	52
Transportkosten projecten	1.328	66	143	1.537	57	3.521
Reizen				2	6	5
Exploitatie school Corcubeu	11.150			11.150	6.451	3.827
kamp/medisch school Corcubeu	1.300			1.300	0	0
Voedselpakketten zigeuners	5.225	2.100	2.400	9.725	9.786	6.723
gezinnen voor gezinnen	1.050			1.050		
Activiteiten straatkinderen				0	5.271	6.531
Voedsel straatkinderen				0	6.289	10.045
Support lokaal project / kerk	500		1.400	1.900	1.256	1.588
Bijbels /songbooks/evangelien				0	845	618
Uitgaven projecten	19.225	66	3.800	25.125	29.898	29.331
aankoop gebouw				0	0	0
betaling land				0	4.716	1.000
Stichting 5BR2V Romanië				0	0	9.500
notaris / advocaat	200			200	655	750
Aankoop schoolgebouw	200	0	0	200	5.371	11.250
Totaal uitgaven	20.753	3.943	3.943	26.862	35.326	44.101
Geactiveerd in balans	0	0	0	0	-4.716	-10.500
Kosten exploitatie	20.753	3.943	3.943	26.862	30.610	33.601

In juni 2007 is een klus voor de Curcubeu school uitgevoerd door leerlingen van het Albeda College. Deze klus is via hen betaald door sponsors. In juni 2008 is een klus in Torba uitgevoerd ten behoeve van het project “gezinnen voor gezinnen”, eveneens betaald door sponsors. In december 2006 werden 600 voedselpakketten naar de koude vallei gestuurd, gekocht door klanten van Super de Boer en Super de Boer zelf.

Stichting VIJF BRODEN EN TWEE VISSEN

Zwanenkade 74, 2925 AS Krimpen aan den IJssel, Tel: 0180-551232

Fax: 552707 ; E-mail: j.trouwborst@j-trouwborst.nl

De stichting verkrijgt haar inkomsten via giften welke aftrekbaar zijn van de belasting.

Giften kunnen worden overgemaakt op Postbankrekening nr. 8000507

U wordt hierbij van harte uitgenodigd op een avond in de Rehoboth kerk (Landerijen 1 te Krimpen a/d IJssel) welke zal worden gehouden op DV 3 september 2008, aanvang 20.00 uur. Vertegenwoordigers van CE-Union, jongeren van het Albeda college en medewerkers van 5BR2V zullen u hierbij informeren over hun activiteiten.

